

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 novč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka zadnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inšerlatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uveljavljeno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Hribar — Ljubljani!

ČASTITI SOMEŠČANJE!

Ginljivi izkazi zaupanja in ljubezni, katere sem doživel v prvih dneh, segli so mi globoko v srce. Do smrti ne pozabim zvestobe Vaše, ki se je tako sijajno manifestovala v dobi, v kateri so me od strani, od koder bi tega nikdar pričakoval ne bil, tako kruto žalili. Sledeč soglasni želji občinskega sveta in vseh zavednih meščanov sprejel sem novo soglasno izvolitev za župana. — Vlada, ki absolutistično svoje postopanje prikriva s plaščem laži-konstitucionalnosti, odgovorila je z razpustom občinskega sveta.

Častiti someščanje, boj, ki nam je bil na ta način usiljen, sprejememo z združenimi močmi. Vem, da morem računati na Vašo zvestobo; zato ne klonite duhom, kajti vsak boj podžiga pogum. Vsa znamenja kažejo, da se bo kljub zakonu o volilni svobodi z dne 26. januarja 1907. skušalo delovati s terorizmom; mi pa moramo odgovorjati na to z urotno slogom.

Prosim in rotim Vas zatorej, da v interesu mesta in v interesu narodne stvari ohranite ono slogom, ki se je glede moje osebe tako čudežno pojavljala v zadnjih dneh. Stran z vsako malenkostno občutljivostjo, stran z vsako osebno mržnjo! Domovina nas kliče, da brani samo upravo, in da se upremo terorizmu; treba je torej, da je vsak na svojem mestu. Le ako bomo vsi zavedali se važnosti trenutka, združimo v prah vse nakane v sredstvih svojih neizbirne vlade ter pripomoremo volji svoji do zmage.

Še jedenkrat kličem Vam torej: sloga, sloga, sloga in s tem gestom v boj do končne zmage!

V Cerkljah, dne 1. septembra 1910.

Ivan Hribar.

V polemiki proti znanemu nemškemu listu „Kreuzzeitung“, ki je z ozirom dogodke v Zagrebu, v Sarajevu in v Ljubljani trdil, da so slovanske aspiracije v Avstriji nezdružljive z državnim interesom, izvaja „Agramer Tagblatt“, da smo prišli že do točke, ko se moramo vprašati: Ali naša vlada postopa v interesu Avstrije, ali pa je že navezana na pruskega orla in nastopa kakor predstraža pruske ekspanzivne politike? Ali živimo sploh še v normalnih razmerah, ko v Ljubljani, v tem vsikdar cesarju zvestem mestu, stoji ob vsakih hišnih vratih orožnik z bajonetom, ko so vojaške puške nabasane in so dragonski konji osedlani in v pripravi, da se spuste po ljubljanskih ulicah; ko se nedolžnim šolskim dekletom prepovedujejo nedolžne telovadne vaje zato, ker se je soproga dr. Tavčarja udeležila izleta v Bilihrad; ko se radi nedolžne brzojavke, ki naj bi ponesla trpečim češkim tovarišem, razpušča „Nar. delav. organizacija“?

Vprašujemo se: čemu vse te vladne protislovanske odredbe? Kar se je zgodilo in se še ugotovi, tega ni smeti smatrati le kakor šikano barona Schwarza. Vse niti vzrokov takemu postopanju se raztezajo in združujejo preko Dunaja in Berlina k nam. — Nemškemu mostu do Adrije in svobodnemu prehodu na Balkanu je na poti slovanski narod, so Jugoslovani v zapreko. Zato kliče po tlačenju Jugoslovancev. Ti kliče iz temnih vsenemških gozdov so danes glasnejši nego kedaj. Da to niso prazne fraze, nam dokazuje vedno prepotentnejši nemški vpliv na Balkanu, in sicer na tistem bojnem polju, kjer se je bati najhujega poraza naših bratov na Balkanu: na bojnem polju narodnega gospodarstva.

Temu bojnemu klicu so poslušni tudi na Dunaju. Bienerth ima slabo vest; a po dogodkih v Ljubljani ima še hujšo vest za jesensko zasedanje parlamenta. Njegov državni voz je v vročem poletju običal v obstrukciji „Slovanske unije“. In on ve, da

te vročine tudi jesenski hlad ne more ohladiti do tiste stopinje, da bi mogel državni voz preko nje. Gre mu torej za to, da razdvoji klerikalne in liberalne Slovence, da razcepi na obstrukciji udeležene narode, da zdrobi zadnji ostanek sloge v „Slovanski uniji“...

Na Dunaju vedo prav dobro, da posamične slovanske narodnosti, ako se jih osamlja na umeten način, nimajo nikake nade do kakih uspehov, posebno pa narod, ki se mu imputira veleizdaja, in ki je ravno v času, ko bi moral zbirati vse svoje moči za boj proti zistemu, — najhujše proganjanje. — To so Slovenci. — Taka je nekako tista bilanca računov med Dunajem in Berlinom glede vzrokov postopanja vlade na Kranjskem kakor izvrševalnega eksekutorja obsojbe; pogin Jugoslovanom!!! Ali zgodovina slovanskih narodov uči, da je ta račun, če že ne zgrešen pa vsaj jako prenačilen. Morda bo baron Bienerth ta račun drago plačeval.

Praska „Union“ izvaja, da je za tako proganjanje zadoščalo dejstvo, da je občinski svet svojega večletnega zaslužnega župana počastil z zopetno izvolitvijo in da je župan ob strogo stvarni brambi svojega dosedanjega poslovanja to izvolitev tudi vsprejel. Nič drugega se ni zgodilo. Zastonj bi iskali v zgodovini avstrijskih mest analognega slučaja in vendar pozna ta zgodovina mnogo slučajev, ko bi bila vsled vedenja nemških občin — zločinski ekscesi proti slovanskim sodržavljanom — v interesu avtoritete in državnih zakonov res potrebno, da bi železna roka posegla vmes. Neki dunajski nemški list, ki se mu ne more očitati ljubezni do Slovanov, je izrekel mnenje, da se vlada izogne razpuščenju ter da bo po gotovi nepotrditvi ponovne izvolitve Hribarja kaka druga oseba izvoljena na njegovo mesto. Kranjska vlada pa se ni odločila za to pot, marveč je raje kranjskim Slovincem pokazala železno pest.

Zagrebski „Pokret“ je združil svojo sodbu v izrek, da vsi „grehi“, ki se očitajo Hribarju, so le čednosti, ki temu slovanskemu možu služijo le v čast.

„Slovenec“ je pred volitvijo smešil narodno-napredno stranko in ljubljanski mestni svet, češ, da nima poguma, postaviti se vlači po robu. Zato bo — po „Slovencu“ namreč — stranka — oziroma mestni svet — žrtvovala: Hribarja. Ljubljanski župan da postane dr. Tavčar.

Iz vse „Slovenčeve“ pisave pred volitvijo bi se dalo sklepati, da po njegovem mnenju bi mestni svet moral zopet voliti Hribarja. Sedaj pa, ko je mestni svet res zopet izvolil Hribarja, to „Slovencu“ zopet ni prav in napada mestni svet po svoji navadi.

Mi bi samo vprašali, je-li v politiki teh ljudij sploh še kaj resnosti?!!

BRZOJAVNE VESTI.

Ministra Aehrenthal in San Giuliano odpotovala iz Lila.

IŠL 2. Danes ob 11:45 dopoldne sta odpotovala iz Lila ministra markiz di San Giuliano in grof Aehrenthal, oba poslanika vojvoda d'Avarna in Merey ter oba kabineta načelnika baron Fasciotti in grof Szapary. San Giuliano se je podal v Rim. Grof Aehrenthal, vojvoda d'Avarna in grof Szapary pa na Dunaj.

Kralj Nikola poseti balkanske dvore.

DUNAJ 2. „Tagblatt“ poroča iz Petrograda: Kakor brzojavljajo iz Cetinja, poseti kralj Nikola prihodnji mesec balkanske kralje. Veliki vojvoda Nikolaj Nikolajevič pride v Bar kakor zastopnik carjev in ga tamkaj vsprejme vsa črnogorska kraljevska rodbina, ki ga potem spremi do Cetinja.

Važen sklep parlamentarne skupine zveze čeških državno-zborskih poslancev.

PRAGA 2. Danes popoldne se je v sejni dvorani češkega narodnega sveta pod predsedstvom državnega poslanca Udržala vršilo skupno posvetovanje parlamentarne komisije zveze čeških državnih poslancev. O posvetovanju, ki je trajalo skoraj tri ure, je bil izdan sledeči komuniké: Parlamentarna komisija zveze čeških državno-zborskih poslancev je na svojem posvetovanju dne 2. septembra v Pragi, z ozirom na sovražni zistem in na politični položaj enodušno pripozna potrebo organske združitve češke delegacije na Dunaju. Iz tega razloga je bila

izvoljena komisija, da izdela pravila skupnega kluba.

Oporoka človekoljuba.

BUDIMPEŠTA 2. Listi poročajo, da so včeraj odprli oporoko večkratnega milijonarja Evgena Kasselika, ki je vse svoje premoženje — 18 do 20 milijonov — zapustil za ustanovo, ki bo imela podeljevati podpore členom srednjega stanu, ki so brez svoje krivde propadli oziroma postali nesposobni za delo.

Prebivalstvo New-Jorka.

WASHINGTON 2. Po zadnjem ljudskem štetju ima veliki New-Jork 4.766.883 prebivalcev, to je, od 1. 1900 se je prebivalstvo pomnožilo za 1,329.681 duš.

TURČIJA.

CARIGRAD 2. Vzlic zažuganim odredbam vstraja grški patrijarhat pri svoji zahtevi, da se skliče narodna skupščina.

CARIGRAD 2. „Tanin“ poroča, da dospe prihodnji teden semkaj angleški minister za notranje stvari.

CARIGRAD 2. Dvanajest vojaških zdravnikov se poda v svrhu nadaljne izobrazbe v Nemčijo.

CARIGRAD 2. Listi poročajo, da pojde bivši veliki vezir Hilmi paša v kratkem v Italijo.

SOLUN 2. Poveljstvo 3. zbora je prejelo iz Dšumaidale poročilo, da je nek bolgarski vojaški oddelek prekorajčil turško mejo. Iz Dšumaidale so takoj odšle čete, da zastavijo pot Bolgarom.

SOLUN 2. Vest, da se je Sandanski postavil na čelo neki bolgarski četi, je napačna. Sandanskega so včeraj na potu iz Banice v Memlik iz zasede napadli neznanici. Sandanski se ima zahvaliti le dobri konjem, da je zdrav ušel on in njegovi spremljevalci, čeravno se je večkrat nanj ustrelilo. Oblastniji so odposlale tri vojaške oddelke, da jih zasledujejo. — Vojaštvo je severno od Banice zadelo na osem mož močno bolgarsko četo, s katero se je obstrlejevalo. Ob mraku so Bolgari ušli.

CARIGRAD 2. Policija je blizu Soluna odkrila novo tajno albansko društvo.

Grška in Turčija.

CARIGRAD 2. Grški odposlanec Gruparis je imel včeraj z ministrom vnanjih stvari Rifaat-paša razgovor, v katerem se je pritožil med drugim tudi radi protigrškega bojkota. Rifaat-paša je na to odgovoril, da je ljudstvo zelo razburjeno, ker so bili v grško narodno skupščino voljeni tudi Krečani, kar bi utegnilo imeti najhujše posledice. Gruparis je temu nasproti povdarjal, da se je od 1. 1908 naprej Grška vlada vedno korektno ponašala.

Kljubu vznemirjajočim poročilom, se v diplomatskih krogih vendar ne veruje, da bi prišlo do vojnih zapletitjav, ker tudi Krečani, ki so bili poleg Venizelosa in Pollogorgisa izvoljeni v grško-narodno skupščino, ne bodo pripušteni v skupščino. To optimistično mnenje diplomatov da se opira na izjave kompetentnih turških krogov. Na podlagi gotovih informacij so izjavili nekateri poslaniki ministru vnanjih stvari, da se treba vojni na vsak način izogniti. Na zadnjo noto turške vlade, ki je protestirala proti izvolitvi Krečanov v grško narodno skupščino, sta kakor se čuje, dosedaj odgovorili na to noto še-le Rusija in Italija in sicer v smislu, da sta Venizelos in Pollogorgis grška podanika in torej z izvolitvijo teh dveh ni prizadeta čast Turčije. Oba bosta prisiljena, da položita svoje časti kot člana Krečanske vlade. Drugi trije Krečani pa na noben način ne bodo pripušteni k narodni skupščini. V ministerstvu vnanjih stvari se ta vest niti ne potrjuje, niti ne demantuje, temveč se samo izjavlja, da se o dobljenem govoru zazpravlja dalje.

ŠPANSKA.

Obsedno stanje v Bilbao. — Generalni štrajk v severnih pokrajinah.

MADRID 2. Kralj Alfonz je podpisal dekret, s katerim so v pokrajini Bilbao odpravljene ustavne garancije.

BILBAO 2. Tukaj je bilo proglašeno obsedno stanje, ker se je doznalo, da je imel splošni štrajk zavzeti revolucionarni značaj.

BARCELONA 2. Delavska zveza se je sestala, da bi se posvetovala o proglašenju splošnega štrajka.

SARAGOSA 2. Štrajk je splošen. Prodajalnice in javni zavodi so zaprti. Jutri ne izide noben list. Mesto je mirno.

MADRID 2. Radi položaja, nastalega vsled štrajka, je ministerski predsednik od-

ložil potovanje v Bruselj, dokler ne nastopijo normalni odnosi.

Kolera.

RIM 2. V zadnjih 24 urah je na novo obolelo na kolero 18 oseb, umrlo pa 11 oseb.

Neurje.

SONOGRAD 2. Vsled neprestanega že tri dni trajajočega deževja so reka Salzach in pritoki zelo naglo narasli. Ker je pa v gorah nad 1850 m višine zapadel sneg, se ni bati povodnji. V Halleinu je utonil nek kamnosek imenom Alojz Dillinger, ko je lovil naplavljen les. — Truplo so odnesli valovi.

BUDIMPEŠTA 2. Sinoči je v večem delu dežele razsajal silen orkan. Ob enem so bili silni navalni in je padala tudi toča. — V Nagyteremi se je vžgala kopa slame. Vihar je zagnal gorečo slamo na strehe raznih hiš in kmalu je gorelo 40 hiš. Škode je okoli četr milijona kron. Med Oermenyesam in Temes-Szlattino je nek tovorni vlak zagnal s tira vozico, na katerem so se peljali delavci. Dva delavca sta bila ubita. V več krajih je vihar razkril strehe, izkoreninil dreve in napravil na sadnem drevju veliko škodo; poškodoval je tudi telefonske in brzojavne proge. Treščilo je tudi na več krajih. Voda je udrila v niže ležeče hiše. Neki železniški nasip je voda izpodkopal.

KOLOŠ 2. V več okrajih kološke županije se je danes po noči utrgal oblak. Čeli okraji so pod vodo. Blizu Bacsa se je zrušilo 60 do 70 hiš. Govori se, da je našlo smrt tudi več ljudi.

Napovedana falzifikacija ljudskega štetja.

Omenili smo že na kratko, kako da je „Piccolo“ že napovedal falzifikacije ljudskega štetja, ki se ima vršiti koncem tekočega leta. V izjavi, ki jo je vlada izdala v opravičenje svoje odredbe — da se ima namreč upoštevati občevalni in ne materini jezik — je rečeno med drugim:

„Ako se smatra kakor materini oni jezik, v katerem je kaka oseba od mladosti naučena misliti, je ta jezik v poznejši dobi življenja, pod drugačnimi življenjskimi okolnostmi, dostikrat potisnjen v stran. Prvotna raba jezika izgublja na interesu. Tudi določajo materini jezik dostikrat povsem slučajne okolnosti in tedaj mu manjka popolnoma pomen kriterija o plemenski pripadnosti, ki se ga mu pripisuje. Ljudsko štetje more pa računati le z določenimi aktivnimi dejstvi in mora obsežati iste z najbolj možno natančnostjo.“

To opravičevanje vlade je seveda došlo „Piccolo“ kakor dobra kost, na kateri gloje sedaj. „Piccolo“ se sklicuje tudi na mednarodni statistični kongres, ki se je vršil leta 1876. v Petrogradu in ki je sklenil, da ima ljudsko štetje določiti „langue parlée“ — jezik, ki se govori.“

In iz tega izvaja „Piccolo“:

„Jezik, ki se ga govori, ali, kakor je svetoval Böck za Avstrijo: občevalni jezik, more biti vnanji znak narodnosti, a more biti tudi brez zveze kake osebe s kakim plemenom, ali narodnostjo. Je gotovo dejstvo, ki je pač prepuščeno v prvi vrsti svobodni napovedi izprašane osebe, ali ki more biti od organov, katerim je poverjeno štetje, tudi kontrolirano in popravljeno na podlagi dejanskih jezikovnih potreb posamičnikov.“

In na podlagi takega samovoljnega tolmačenja prihaja italijansko glasilo do zaključka:

„Za služkinjo — n. pr. —, ki biva v Trstu, je občevalni jezik oni jezik, ki ga govori v družini, v kateri živi.“

V ministerjalni izvršilni odredbi k naredbi o ljudskem štetju z dne 20. avg. 1910 št. 148 pa je rečeno v 17 razpredelku, 2. odstavek:

„Da se določi, kateri od teh jezikov se ima smatrati kakor občevalni jezik osebe, ki se ima vpisati, mora števni komisar v smislu 1. odstavka danega navodila rodbinske glavarje, ali samostojno živeče posamične osebe vprašati in se izogibati vsakega zavajanja z načinom vprašanja ter vplivanja na odgovor na ta vprašanja!“

Ta odredba je dovolj jasna in je v direktnem nasprotju s trditvijo „Piccola“, ki hoče trditi, da števni organi smejo korigirati izjave strank!

Tržaški Slovenci! Jutri dopoldne vsi k sprejemu puljskih rojakov!

Vzemimo n. pr. „Piccolovo“ logiko, da mora slovenska služkinja, ki služi v italijanski družini, navesti italijanščino kakor običajni jezik! Kak običajni jezik naj navede italijanski uradnik, ki živi v slovenskem kraju in ima službeno posla izključno s Slovenci? In takih Italijanov ni ravno malo. Vzemimo na stotine nemških železniških uradnikov, ki so nastanjeni po slovenskih krajih. Brez večjega ali manjšega poznanja slovenščine bi ti ljudje sploh ne mogli opravljati svoje službe. Njih običajni jezik na zunaj je torej slovenski, na znotraj pa seveda nemški. Katerega od teh dveh jezikov naj navede tak uradnik kakor običajni jezik? Še bolj komplicirano postaja to vprašanje, ako gre za italijanskega železniškega uradnika. V družini govori italijanski, v uradnem občevarstvu s svojimi kolegi, predstojniki in podrejenci nemški, s strankami pa — slovenski. Katerega teh treh jezikov bo moral tak uradnik navesti kakor svoj običajni jezik? „Piccolo“ poreče gotovo, da je že samoobsebi umevno, da — italijanskega. To je tudi povsem logično, ker s tem, da je tak uradnik prisiljen v svoji službi posluževati se slovenskega, oziroma nemškega jezika, je vendar — v smislu črke in duha zakona, — njegov „občevarni jezik“ še vedno italijanski.

Ista logika pa, ki velja za italijanskega uradnika, mora veljati seveda tudi za slovensko služkinjo. Jezik, ki ga kdo rabi v svoji službi, absolutno ne more veljati vedno tudi kakor „občevarni jezik“. Kakor občevarni jezik more veljati le oni jezik, ki ga kaka oseba govori v svoji rodbini, v krogu svojih prijateljev, sploh oni jezik, ki se govori v družbi v kateri dotična oseba običajno ali se žnjo identifikuje.

Apelujemo zato na namestništvo, naj takoj pojasni magistratu stališče in naj že vnaprej prepreči vsako samovoljo in nasilje magistratovih komisarjev. Ob enem pa opozarjamo že danes naše ljudi, naj ob vsaki priliki opozarjajo rojake na to, da bo vsak naš človek pazil na to, da bo vpisan za Slovenca.

Opozarjamo tudi, da se odbor našega političnega društva intenzivno bavi z vprašanjem ljudskega štetja. Vse svoje delo hoče posvetiti poučevanju ljudstva o njegovi dolžnosti, da sodeluje z vso odločnostjo v namen, da se bodo preprečale sedaj odkrito napovedane falzifikacije ljudskega štetja. V ta namen se bodo sklicevali shodi. S temi pa ni kazalo začeti, dokler nismo imeli v rokah gori omenjene ministerijalne naredbe, ki pa je prišla — v drž. zakoniku — v provincijo še le pred malo dnevi. Do vseh zavednih Slovencev se obračamo z nujnim apelom, naj podpirajo to stremenje političnega društva in naj s poukom in vspodbujanjem pri manje vednih in zavednih temu poučevalnemu delu potom shodov pomorejo do čim popolnejšega vspeha! Z falzifikacijami ljudskega štetja, z izsleparjenimi „statistikami“ hočejo naši narodni sovražniki dobiti v roke „argument“ proti vsaki naši narodni in kulturni zahtevi; da celo ekzistenco našo, naše domovinsko pravo na teh tleh hočejo potajevati na ta način. In — ne varajmo se! — ne računajo slabo. Saj nas uče izkušnje. Vlada prepoveduje sicer sedaj vsako vplivanje, vsako zvijačo, vsak terorizem, na kratko: vsako falzifikacijo. Ali čim bo to štetje dovršeno, se bo ista vlada — pa naj so falzifikacije in sleparije še tako jasno dokazane — vendar sklicevala na rezultat ljudskega štetja in s tem odrekala našim zahtevam temelj in opravičenost.

Rojaki umejo torej neizmerno, da usodno važnost boja, ki ga moramo izvajati z vso energijo za — čistost ljudskega štetja!

Dnevne novice.

Klerikalni panama na Koroškem. — Poroča se, da se je krščansko-socialna stranka in visoka duhovščina zavzela za to, da bi vlada sanirala razmere v koroški zadružni zvezi. Vlada da baje ni nenaklonjena tej misli, ker gre za male vlagatelje. Zato misli pomagati tako, kakor je pomagala svoj čas v svetovavlovski posojilnici v Pragi.

Rečeno je bilo, da Wiener-bank Verein vzame v roke sanacijo zavoda. No, neki uradnik, ki je bil pozvan da izreče svoje mnenje, je prišel do zelo neugodnih zaključkov. Zato iz te sanacije ne bo nič. — Sploh se sodi v finančnih krogih zelo skeptično o vsej akciji, ki gre za to, da bi se rečeno propadlo zvezo saniralo.

Turški listi za odločen nastop. — Iz Carigrada: „Ikdin“ je zvedel iz dobro obveščenih krogov, da grška narodna skupščina odobri samo volitev Venizelosa in Palageorgisa, dočim ne stori tega glede treh drugih kretskejskih poslancev. V slučaju, da pa vendar to stori, zahteva od turške vlade odločen nastop. — „Jeni Gazeta“ zahteva od vlade, da turška vlada za slučaj, da grška narodna skupščina samo prizna izvolitev Venizelosa in Palageorgisa, vzame to na znanje kakor casus belli.

Abnormalnosti v avstro-ogrski vojni mornarici. Budimpeštanski list „Az Est“ je priobčil, da so odnošaji v vojni mornarici žalostni. Je vojni ladij, kakor sta križarja „Sv. Jurij“ in „Karol VI.“, ki da sta nesposobna za manevriranje. Nova vojna ladija „Tegethof“, katere graditelj se je sam

ubil, je popolnoma nesposobna za manevriranje in sploh za uporabo. — Uprava vojne mornarice da je sklenila pojasniti te nedostatke na bodočem zasedanju delegacij in zahtevati novih kreditov.

Sklicanje gališkega deželne zbor. Iz Ljube: Gališki deželni zbor je sklican na 22. t. m. Deželnemu zboru proti obstrukciji od dveh strani. Malorusi zahtevajo izpolnitev njihovih zahtev, skupina Stajinskega (poljska ljudska stranka) pa končno reformo volilnih zakonov za deželni zbor. Oboji groze z obstrukcijo.

Bančni privilegiji. Kakor poročajo z Dunaju, se pričeta avstrijska in ogrska vlada v tem mesecu pogajati radi bančnih privilegijev. Pri banki se že izdelana tozadna predela.

Republikansko gibanje na Portugalskem. Iz Lizbone: Vodja rep. republikanske strake Alfonz Cotto je izjavil v razgovoru s časnikarji: S sedanjimi volitvami je odzvonilo aktualni monarhiji na Portugalskem. Ko bo kralj videl, da ne bo možno delovati z novo zbornico ter bo prisiljen razpisati nove volitve, bo morala monarhija likvidirati, da se umakne republiki.

Financijska politika na Portugalskem je postala pod novim kraljem gorja, nego je bila pod njegovim očetom. Večina javnosti je z nami, tako tudi armada in mornarica. Mejem pa mi republikanci ne mislimo na nasilstva. Mi hočemo samo opozoriti monarhijo, da se je izgrala in da se mora umakniti.

Senjski škof mons. Vučić na sokolski telovadbi. — Sredi meseca avgusta je senjski škof mons. Rok Vučić bival štiri dni na odmoru v Otočcu (Hrvatska). Ker je bil ravno one dni tamkaj zlet senjskih, gospičkih in otočkih Sokolov, je starosta Sokola z nekoliko Sokoli dne 14. m. m. posetil visokega gosta in ga povabil na popoldansko zabavo. — Mons. Vučić se je vabilu najljubezniveje odzval in v društvu svojega tajnika in domačega župnika popoldne prisostvoval zabavi ter z velikim zanimanjem spremljal telovadne vspehe produkcije Sokolov. Navzočnost visokega gosta je brez dvomno zelo ugodno delovala na občinstvo in je ostavila lep spomin pri udeležiteljih te zabave. — Tako poroča „Hrvatstvo“, glasilo hrvatskih duhovnikov.

† Monsignor Lavrencij Petris. V svojem rojstnem mestu v Cresu je v sredo umrl mons. Lavrencij Petris de Dollamare, titularni škof esbonski v starosti 86 let. Pokojnik je bil pod papežem Leonom XIII. tri leta škof v Albaniji. Ko je leta 1892. odstopil in se vrnil v svoje rodno mesto, je dobil naslov titularnega škofa esbonskega. Petris je bil velik nasprotnik Hrvatov.

Domače vesti.

Pozor! NDO sklicuje za danes zvečer točno ob 7. uri in pol sestanek rediteljev za nedeljsko slavnost. Prosimo točne in polnoštevilne udeležbe!

Odbor NDO.

Mazzinianec — s Krasa. Vodja mazziniancev, neki Scocchi, ki se nahaja v preiskovalnem zaporu radi veleizdaje, bo moral odgovarjati tudi radi krive izpovedbe svojega imena pred oblastnijo. Sodnija je namreč dognala v preiskavi, da je možu priimek Skok in ne Scocchi. Vsled tega je državni pravdnik smatral to za pregrešek zakona in sedaj bo moral Skok-Scocchi odgovarjati pred sodnijo tudi radi tega sramotnega zatajevanja svojega lastnega pokolenja.

„Run“ na „Banca popolare triestina“. Naval vlagatelj, ki hočejo dvigniti svoje vloge iz „Banca popolare triestina“ je včeraj nadaljeval. Kakor smo včeraj poročali, se je panika polastila vlagateljev vsled vesti, ki so krožile, da je namreč banka prišla v velike zadrege vsled znatnih posojil, dovoljenih v zadnjem času raznim industrijalnim podjetjem.

Naval je bil tak, da so morali celo policisti na konju vzdrževati red. Vodstvo banke pa je včeraj sklenilo začasno zaustaviti izplačila vlog. Za dan 19. t. m. sklicani občni zbor bo sklepal o nadaljnjih odredbah.

Renegatom — obrekovalcem v pomislek! Prejeli smo:

Pri Lloydju je nastanjen mož, ki dela v oddelku „Mancina“. To je človek, od katerega se ne bi pričakovalo, kar dela. Po imenu sodeč je ta mož pristen Brkin, a vendar pozna Slovence v Trstu le v toliko, da jih nazivlje „ščavi“. Kakor vsi taki renegati, tako tudi on žali, obrekuje in psuje Slovence prav prostaški. Samo obrekovanje in žaljenje mu je v ustih.

Znaša se nad vsakim Slovincem, posebno pa nad onimi, ki so organizirani pri NDO. Dasiravno nima nobenega razloga za obrekovanje, se vendar to ponavlja vsak dan. Zato opozarjamo dotičnika, da neha s takim izživljanjem, ker vsaka taka kleveta je že dobila zaslužen plačilo in tudi njemu ne odide, ako ne postane — pameten.

Ob vsakem vremenu! Izlet puljske NRO. v Trst se vrši ob vsakem vremenu. Zato se tudi mi ne ustrašimo morebitnega slabega vremena in pohitimo ravno tako, naj bo solnce ali dež, k sprejemu, a ravno tako pa tudi popoldne k veselici v Rojan,

kjer je na veseličnem prostoru velikanska lopa, pod katero bo imela prostora velika množica občinstva za slučaj, da bi naga-jal dež.

Veselica se prireja pred vsem zato, da bo NDO. pokrila stroške, ki jih jej je napravila vlada s prepovedanjem izleta v Pulo, a tudi sedaj s pripravami za vsprejem puljskih tovarišev. Zato se tudi vrši veselica ob vsakem vremenu in prav zato tudi vabimo narodno občinstvo, da se udeleži veselice v čim največjem številu, da tako pripomore NDO. tudi do zadovoljivega gmetnega vspeha. V nedeljo popoldne torej vse pred „Narodni dom“, odkoder je odhod v Rojan točno ob 3. uri in pol.

Strašijo, a nihče se jih ne boji, namreč „Piccolovih“ mazačev in mazzinian-skih kričavev, najmanj pa naše zavedno narodno delavstvo. In zato smo tudi trdno prepričani, da bodo izginili ti zaplečniki, kakor hitro bodo zagledali krepke postavbe našega delavstva, posebno pa še, ko bodo zagledali teh krepkih postav toliko, da jim bo kar migljalo pred očmi. Prepričani smo, da bo že sam pogled na tisočero glavo našo množico zadostoval, da se bodo kričachi poskrili kakor miši po svojih luknjah.

Pravočasno k vsprejemu puljskih izletnikov! Kakor smo že večkrat povdarjali, pristane parnik s puljskimi izletniki ob pomolu IV. v stari prosti luki. Prihod parnika okrog 10. ure in pol popoldne. Pozivljamo narodno delavstvo in drugo narodno občinstvo, da pride kolikor možno zgodaj na pomol IV, oziroma v prosto luko, da ne bo morda pozneje nepotrebne prerivanja. Mislimo, da nam tu ni treba posebej povdarjati, da zahteva že naša dolžnost kakor domačinov, da sprejemimo goste v čim najogromnejšem številu, ravnotako pa to zahteva tudi sedanji naš položaj v Trstu in razmere, ki so jih ustvarili nam sovražni krogi. Pričakujemo torej popolnoma upravičeno, da bodo sprejeli svoje hrvatske goste tisoči in tisoči slovenskih Tržčanov!

Pozor pri nalepljenju narodnih kolekov na razglednice in pisma! — Opozarjamo naše ljudstvo, da naj bo previdno pri nalepljenju narodnih kolekov na razglednice, dopisnice in pisma.

Poštna uprava nalaga v zadnjem času za vsak narodni kolek, ki je nalepljen na prostoru, odmerjenem za naslov, kazen po 10 stot. Da torej naslovljenec ne bo siljen plačevati nepotrebne kazni, naj nikdo ne lepi narodnih ali drugih društvenih kolekov na naslovno mesto, temveč vedno le tam, kjer se nahaja prostor za pisanje vsebine ali najbolje še na zadnji strani.

Pripomniti bi bilo še, da se kazen odmerja jednako za slovenske, italijanske kakor nemške narodne koleke in sicer za vsak komad po 10 stot.

Pozor torej!

I. narodno-radikalni zaupni sestanek se bo vršil v Ljubljani v veliki dvorani Mestnega doma v dneh 6., 7. in 8. septembra 1910. s sledečim sporedom:

Dne 5. septembra: zborujejo programatični odseki posameznih društev.

Dne 6. septembra: Ob pol 9. začetek sestanka in volitev predsedstva. Nato slede referati. Tov. R. Krivic: Versko vprašanje. Tov. Fr. Šlibar: Narodnostno vprašanje. Tov. Agneletto: Gospodarsko vprašanje.

Dne 7. septembra: Tov. Jak. Uratnik: Socialno vprašanje. Tov. Černič: Politično vprašanje. Tov. Šemrov: Organizacija.

Dne 8. septembra: Zaključno zborovanje in prečitane resolucij.

Sestanek se bo vršil po § 2 in sicer se začne vedno ob pol 9. dopoldne in se nadaljuje ob pol 3 popoldne.

Vsak pristaš nar. rad. struje naj smatra sestanek obvezen. Za prenočišča je pre-skrbljeno. Vabila, oziroma legitimacije se dijakom ne pošiljajo, ampak se dobivajo do 5. septembra vsak dan od 10—11 v prostorih akad. fer. društva „Prosveta“.

Vsa pojasnila daja „Pripravljali odbor za I. nar. rad. zaupni sestanek“, Ljubljana, Mestni dom.

Na c. kr. ženskem učiteljsku in na deški in na dekliški vadnici v Gorici prične vsled c. kr. namestniškega odloka od dne 31. avgusta 1910 šolsko leto dne 19. septembra.

Vpisovanje se bo vršilo:

I. Za žensko učiteljsko 15. in 16. sept. od 9—12 ure predpoludne. — Gojenke I. tečaja se imajo prijaviti 15. sept. od 9—12 ure predpoludne pri ravnateljstvu zavoda. — Dne 17. sept. pričnjenja ob 8. uri ponavljalni izgiti.

II. Za deško in dekliško vadnico bo vpisovanje 17. septembra od 9—12 predpoludne.

Reden pouk pr čne 20. sept.

Odhodniki knezoškofijske gimnazije v Gradcu so letos izdali na korist Ostmarki in nemškemu Schulvereinu almanah s prispevki raznih pisateljev. Znani župnik-pesnik Kernstock je posvetil odhodnikom — bodočim duhovnikom — navdušeno pesem, v kateri pravi na koncu: „In če kliče moj narod na pomoč, ne stojim brezdelen in tih ob strani. Boli me njegova bolelost, radosti njegovo veselje; kajti tudi v duhovniški ob-

leki civis Germanus sum (nemški občan sem).“

Kdaj bo večina naše duhovščine tako čutila s svojim narodom kakor nemški župnik Kernstock? Nemški odhodniki imajo *katoliški Schulverein*, a mu niso dali ničesar!

„Po Slov. Braniku“.

Naše socialne demokrate apostrofuje „Slov. Branik“ sledeče: Ni še dolgo, ko je glasilo naše socialne demokracije ščuvalo proti CM družbi, češ, da je cerkvena bratovščina (cerkvena bratovščina, ki jo voditelji cerkve preganajo!) Vodja nemških soc. demokratov Pernerstorfer pa je v „Arbeiter-Zeitung“ na vse pretege hvalil „kulturno“ delo nemškega Schulvereina povodom 30-letnice. In vendar bi ravno naši socialni demokrate morali biti hvaležni družbi, ki ima v svojih šolah nad 90 od sto delavskih otrok, ki dobivajo deloma brezplačno šolske potreščine in še obleke.

I. slov. romanje v Sv. deželo. Včeraj predp. je odpotovalo z Lloydovim parnikom „Tirol“ 529 romarjev iz vseh slovenskih dežel in nekoliko tudi iz Hrvatske in Dalmacije v Sv. deželo. Med njimi je okoli 70 duhovnikov z ljubljanskim knezoškofom dr. Jegličem na čelu. Romarji so se okoli 8-30 dopoldne s posebnim vlakom iz Ljubljane pripeljali v Trst, kjer so se jim pridružili drugi romarji iz Primorske. — Vrnejo se okoli 21. t. m.

C. in kr. vojna mornarica. — Vojna ladija „Cesarica Elizabeta“ je v sredo dospela v Cefoo, koja ostane 8 dni. — Na ladji vse zdravo.

C. kr. trgovinska in pomorska akademija. Upisovanje učencev v pomorski oddelek se bo vršil dne 9., 10. in 12. t. m. od 9—12. ure predpoludne. Upisna pristojbina znaša 6 K.

Učenci morajo priti v spremstvu svojih roditeljev oziroma njihovih namestnikov in prinesiti seboj rojstni oz. krstni list, šolska spričevala, spričevalo o cepljenju koz in zdravniško spričevalo o zdravih očeh.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca aprila leta 1910. sledeči promet i. s.

D o h o d k i

A) redni dohodki.	
1) Prispevki iz nabi-	
ralnikov	902 K 22
2) Prispevki podružnic i. s.	
Kranjsko	2.360 K 41
Stajersko	1.130 K 81
Koroško	— K —
Primorsko	89 K 18
Skupaj	3.580 K 40
3) Razni prispevki in	
s. darila, skupilo	
za druž. blago itd.	3.728 K 34
skupaj	8.210 K 96
b) izredni dohodki	
Prispevki za obrambni sklad	2976 K 40
skupaj	11187 K 36
c) Iz družbene glavnice	
se je dvignilo	10994 K —
skupaj	22181 K 36

I z d a t k i.

A) redni: rem. uč.	
osobju, razni rač.,	
najem. od šolsk.	
prostorov itd.	23.635 K 76
B) izredni izdatki	
naložitev na glavnico, oziroma obrambni	
sklad	2.668 K —
pristojbina od volila	
pok. g. V. Polaka	11.063 K 83
Skupaj	37.368 K 59
Torej primanjkljaja	15.187 K 23

Afera s strupenimi pilulami

pred ljublj. deželno sodnijo.

Zaslišanih je bilo več prič o značaju Hladnika in soproge. Izjave teh prič so bile brez posebne važnosti in večinoma ugodne za oba obtoženca. Prišel je na vrsto oni del obtožnice, ki očita Hladniku, da je pasiven za 11.000 K.

Priči Dolenc se je dokazalo, da je dobil v treh mesecih za 2800 K 500 K obresti. — Ta priča trdi, da mu je Hladnik dolžen 6900 K. Hladnik pa pravi, da je dolžen priči samo 1000 K.

Priča Guiritti je opazil, da je Hladnik dober, kakor angelj, na kar je obtoženec menil ironički: „Seveda, ker so me molzli“.

Prečitano je bilo mnenje graških zdravniških izvedencev glede učinka poslanih pilul. To mnenje je nekoliko različno od mnenja ljubljanskih izvedencev, vendar sta tudi graška izvedenca mnenja, da bi pet kroglic strupa, ki je bil poslan gospej Hamerlitzovi, ne moglo učinkovati smrtno. Prečitana je bila končno Hladnikova korespondenca.

(Nadaljevanje in konec pride).

Tržaška mala kronika.

Padel z voza. Včeraj popoldne je voz z mesom javne klavnice, na katerem je sedel kočijaž Peter Bizjak, sta 41 let, stan. v ulici Concordia št. 15, vozil v mesto preko Sv. Andreja. Blizu tehničnega zavoda je pa zadel ob tramvajski voz. — Vsled sunka je

kočijaž padel z kozla, si močno pobil nogi in zadobil tudi druge notranje poškodbe, tako, da so ga morali prenesti direktno v mestno bolnišnico.

Odmev uboja Dobrile. Sinoči ob 8. in pol je v zloglasni kavarni „Alle Nazioni“ nastal med tamkaj zbrano sodrigo prepir radi uboja Dobrile. Eden izmed poštenjakov je bil lahko ranjen z nožem na glavi. Bil je to Marij Kersovani, star 29 let, dninar, iz Trsta, stan. v ul. Riborgo, 27. Podal se je sam v mestno bolnišnico, da mu obveže rano. Ko se je pa vračal domov, so ga aretirali, ker je med tem policija zvedela, da je on izročil Majcenu nož, s katerim je le-ta zabol Dobrilo.

Včeraj ob 5. uri popoldne sta zdravnik dr. Xydias in dr. Vraginčan v navzočnosti preiskovalnega sodnika dr. Weinbergerja, raztelesila truplo Dobrile, ki ga je ubil Majcen. Zdravnika sta konstatirala, da so bila preboda na leva pljuča toliko od hrbtne, kolikor od prsne strani.

Prepoznana samomorilka. — Ono žensko, ki je, kakor smo poročali, predvčerajšnjem v samomorilno svrhu izpila v „bošketo“ večjo dozo karbolne kisline in potem umrla v mestni bolnišnici, so prepoznali za neko Mercedes Bonifacio, staro 22 let, doma iz Pirana.

Živela je skupaj z nekim moškim v ul. Maiolica šte. 12 in se je oddaljila od doma, ne da bi bila pustila kaj pisanega, da je v „bošketo“ izpila smrtonosni strup.

Koledar in vreme. — Danes: Evfemija in Tekla dev. — Jutri: 16. nedelja po Bink. — Angeli varhi.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 23° Cels. — Vreme včeraj: deževno. Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. Hladni vetrovi. — Temperatura malo spremenjena.

Društvene vesti.

Kolesarsko društvo „Balkan“. Izredni občni zbor se bo vršil dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih Tržaškega podpornege in bralnega društva, ulica Stadion št. 19, z dnevnim redom: 1. Popolnitev odbora. 2. Slučajnosti.

V slučaju slabe udeležbe je občni zbor sklepčen pol ure pozneje ob vsakem številu. Po dovršenem občnem zboru bo odbo-rova seja.

Tržaška gledališča.

MINERVA. Danes predzadnjič opera „Carmen“.

DAROVI.

Preplačila na veselici pevsk. društ. „Adrija“ v Barkovljah, dne 28. avg. sledeči gg.: Ant. Kjuder, župnik 10 K, dr. Just Pertot 4 K, G. vd. Grill 2 K, Ant. Martelanc, podj. 1 K, Evg. Anaktel 1 K, And. Zuban 1 K, Ivan Sambom 1 K, Jos. Zabrič 1 K, Ant. Scheimer, učit. 40 v, N. Laurenčič 40 v, J. Pertot, cerk. 40 v, Roža vd. Ražem 40 v, Iv. Skerl 40 v, I. Šušmelj 40 40, Iv. Martelanc ml. 40 v, N. N. 80 v.

Za Bazar so darovali sledeči gg.: Bened. Colognatti, Al. Starc, Cergolj Iv., Ivanka vd. Sulčić, Roža vd. Ražem, Mar. Vodopivec, Lud. Pertot, V. P.

Srčna hvala vsem darovateljem.

Odbor. — Josip Pertot — „Rumena hiša“ — daruje 5 K podruž. CM v Barkovljah in 5 K pevsk. dr. „Adrija“, ker se ni mogel udeležiti občnega zbora podružnice in veselice „Adrije“.

Na veselici „Delavskega podpornege društva“ dne 28. avgusta t. l. so preplačali vstopnino sledeči gg.:

Dr. Brnčič, profesor Matko Mandič, Gregor Babič po K 2; Delkot Dr. K 150; Čretnik, N. N., N. N. po 50 st.; Švagelj st. 30; Novak, Krizmančič st. 20.

Vsem darovalcem se izreka tem potom izkrena hvala.

Za Sokoški dom na Opčinah je daroval neki rodoljub 2 kroni. Denar hrani uprava.

Podružnica CM družbi v Šklednju je daroval g. Anton Kpret 1 K dobljeno na stavi v gostilni g. Rošeta.

— Blaž Hreščak, tobakarna Belvedere daruje 2 K ostanek prepovedanega izleta v Pulo in sicer 1 za družbo sv. CM in 1 za Tržaškega Sokola.

Denar ina uprava.

Nar. del. organizacija.

Javen shod sklicuje skupina NDO „mestna plinarna“ na ponedeljek, dne 5. t. m., zvečer ob 9. uri v vrtnih prostorih „Delavskega konsumnega društva“ pri Sv. Jakobu. — Dnevni red: razmere v mestni plinarni.

Pozivljamo delavstvo, da se shoda udeleži v čim največjem številu.

Gospodarstvo.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ je imela v mesecu avgustu t. l. K 2,172.564-32 prometa.

Med temi je bilo uloženih vlog K 592.152-70, posojil vplačanih K 91.117-74. Vlog se je izplačalo K 403.154-71, posojil pa K 272.906-58.

Vsega prometa v tem letu do ink. 31. avgusta je bilo K 15,500.418-09.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu avgustu je 177 strank vložilo K 88.467-08 147 strank dvignilo K 46.317-31, 7 strank izplačalo hipoteknih posojil K 8.100.—

Stanje hranilnih vlog K 2,023.525-19. Stanje hipoteknih posojil K 1,518.929-24.

Denarni promet se mesec avgust 1910 K 207.992-20.

x **Zimska spinača** donasala bi našim kmetovalcem lahko lepe dohodke. Žal pa, da je ne dobivamo v kmetijskih vrtovih niti toliko, kolikor je bi rabili sami v družini. Večini naših kmetovalcev pa ni niti znano, da se spinača zamore sejati v jeseni, ozir. poleti. Da nam prinesejo naše gospodinje tudi po zimi kaj boljšega na mizo, zato pripravimo si prostor v zavetni legi, kamor posejemo zimsko spinačo. Zimska spinača ljubi bolj osušeno zemljišče, katero se je dobro pognojilo. Pregosto ne smemo sejati spinače, ker napravlja drugače premajhno listje. Dobro je politi enkrat v jeseni spinačo z gnojnico, po kateri se bo še bolj krepko razvijala. Zimska spinača sejati je od začetka avgusta do konca septembra. Ako sejemo bolj rano in je vreme ugodno, začenjamo lahko žeti spinačo že oktobra. Ker gre zimska spinača meseca maja v seme, treba jo je prej izkoristiti. Dobre vrste spinače so: velika okroglostna, orjaška (Viroflay), dolgolistna Gaudry, velika okroglostna Viktorija.

Vesti iz Goriško.

x **Smrtna kosa.** V sredo popoldne se je vršil pogreb g. Ivana Drufovka, trgovca in posestnika v Gorici, ob mnogoštevilni udeležbi. Pokojni Drufovka je bil delaven trgovec, ki se je s pridnostjo povsod do ugleda in blagostanja. Sicer tihi mož je bil vseskozi zaveden Slovenec ter je bil član raznih narodnih društev. Drufovka je bil eden prvi slov. trgovcev v Gorici in on je bil, ki je svoječasnno prvi razobesil slovenski napis v Gorici. Vrlemu možu: lahka zemljica!

x **Štrajk v hilarijanski tiskarni** traja še vedno. Do minole sobote sta za silo še izhajala oba lista „Eco“ in „Popolo“; v soboto pa so se podali tiskarji na magistrat, kjer je izjavil bivši poslovodja tiskarne Zei, ki je bil od obrtne oblasti postavljen kakor tehnični veščak, da odklanja vsako nadaljno odgovornost. Na to izjavo je magistrat prepovedal delo v tiskarni, ki so je dotlej opravljali en „duhovnik“ in drugi nevesčaki.

Dijaški pevski kvartet priredi v Korprvi na Krasu v nedeljo 4. t. m. zabavni večer v dvorani g. I. Zega. Vspored je izbran in mnogovrsten. Začetek ob 6. in pol zvečer.

Iz Sv. Križa na Vipavskem. Dne 30. avgusta smo izročili materi zemlji mlado žrtev, gč. Karolino Valič, ki se je bila v Trstu ožgala, ko se ji je po nesreči vnel špirit. Izpolnila se ji je poslednja želja, da ji truplo počiva v domači zemlji. Novo pogrebno podjetje g. Hinka Stibiela je prepeljalo truplo pokojnice iz Trsta domov. Pogreba se je vdeležilo mnogo občinstva, posebno njenih tovarišic. Pevski zbor tukajšnjega „Bralnega društva“ je zapel običajne žalostinke, ker je bila pokojnica članica dramatičnega odseka in je še pri zadnji veselici sodelovala v drami „Sin“. — Družina Valičeva spada med narodno najbolj zavedne v tukajšnji občini in naj bodo njene hčerke v izgled drugim.

To je povdarjal v svojem govoru naš pevovodja nadučitelj g. P. Medvešček. Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala gč. Mimi Kalin K 18-88 st., od katerih je da-

Vinski trgovci in krčmarji

Pozor!

Kadar kupujete vino, grozdje ali tropinsko žganje se pripravite, da se obrnite na-me. Obrnite se osebno ali pismeno. Imam pristna naravna vina, ki so bila na razstavi v Parizu odlikovana z zlato krono in častno diplomom. Na razpolago je več pohvalnih pismen v mojej pisarni.

Vrhu tega dam onemu, ki bi bil v stanu dokazati, da vina v mojej kleti niso naravna in pristna 1000 kron. — **Zaloga vina v Poreču, ulica Grande št. 320 (Istra).** — Se priporoča udani

Martin Srebot.

Potujete ???

Dovolite en nasvet: Poglejte si pred odhodom na novo dospelu izbiro ženskih torbic, novčark in vsak. kovčegov v domači trgovini

Ivana Rucker, ul. Nuova 29

Za ženske! Klobučnice! za moške

„PRI STARI BRESKVI“ v ulici Belvedere šte. 17 se toči izvrstno pivo in vino.

Svoji k svojim! Odlikev. krojačnica Svoji k svojim!

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste šte. 12. I. nad. - TRST

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

IZVRŠUJE VSAKOVRSNE OBLEKE

najnovije mode (od 50 K naprej)

in vsakov. uniforme. - Naročbe se izvršijo točno. - Delo solidno.

MODERNO POHIŠTVO!

PETER JERAJ

TRST

ULICA KATARINE ŠT. 13

VOCAL ULICE V. BELLINI

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Sobota 3., Nedelja 4. in Ponedeljek 5. septembra 1910:

Pathé Journal, tedenski dogodki.

LJUBEZEN ANGELJEV, veličastna drama, zadnja novost.

„Oba večerka“, zelo komično

Giacomo Monaro

urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22

VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJZMERNEJŠIH CENAH.

Kupuje se zlato in srebro.

Kupujte kolinsko cikorijo!!!!

Velik izbor

izdelanega perila, ovratnikov, zaplestile srajc, nogavice in rokavice. — Žepne rute tucat od Kron 1 dalje. — Rokavice iz kože od K 2-30 dalje. — Dežniki od Kron 2-50 dalje. — Vse to se dobiva v NOVI PRODAJALNICI

ENRICO ZERQUENICO

Trst, Passo S. Giovanni 2 (nasproti Novim obokom)

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja

se dobivajo v „Slovanski knjigarni in trgovini papirja“ JOSIP GORENJEK, Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane broš. K 3, lično v platno vezana K 4

Kamnoseški mojster

z državno skušnjo, trezen, pošten človek, išče se kot samostojen poslovodja večjega kamnoseškega podjetja. Omenjeni mora biti popolnoma vešč v vseh cerkvenih in umetniških kamnoseških delih. Znanje slovenskega jezika se zahteva. — Samo že izkušene prve moči imajo prednost. Vstop takoj, ali po dogovoru. — Ponudbe naj se pošiljajo na: „Prvo južnoštajersko kamnoseško industrijsko družbo v Celju“.

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd.

posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-45.

Velika klobučarna G. Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.

Specijaliteta: trdi angleški klobuki.

Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št. 34.

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49

Sprejema naročila pogrebcev itd. itd.

JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.

val g. Hinko Stibel iz Trsta sam 10 kron. Srčna hvala!

Blagi, zavedni pokojnici pa kličemo: Počivaj v miru v zemlji domači!

Vesti iz Istre.

Vzajemno zavarovalno društvo goveje živine v Ricmanjih vabi vnovič vsa bratska društva ter slavn občinstvo na javno tombolo, ki se bo vršila 4. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih „Konsumnega društva“. Istočasno se naznanja, da se v slučaju deževnega vremena tombola prenese na 8. t. m. z istim vspehom. — Torej na svidenje v Ricmanjih!

Podružnica družbe sv. C. in Met. v Dekanih je, kakor znano, svojo namenjeno veselico prenesla na nedoločen čas. Ozirala se je na to, da ne bi škodovala enemu ali drugemu društvu. No, kmalu bomo z letošnjimi polet. veselici pri kraju. Čakamo, da prirede svoje veselice še ostala društva in potem se na najlepši način zaključijo njihova sezona s tem, da si vsa bratska društva podajo še enkrat roke na CM. veselici v Dekanih. Vršila se bo drugo nedeljo meseca oktobra ob vsakem vremenu — zunaj ali notri.

Gotovi smo, da ga ne bo društva, ki bi se ne udeležilo korporativno te slavnosti v prid naši šolski družbi. Tega dne še-le se bo videlo, komu je mari naša mladina; tega dne spoznamo onega, ki odobruje se svojo neudeležbo, da nam krvni sovražnik ugrablja cvet našega naroda v svoje mreže, da ga odtuji narodu in vzgaja v propalice, izdajice in janičarje. Tega dne mora biti v Dekanih vse, kar čuti narodno!

Vemo v naprej, da se udeleže toli važne veselice vsa narodna društva, vendar pa prosimo, da blagovole čimprej javiti po dopisnici svojo udeležbo s približnim številom udeležnikov iz dotične vasi, da zamo-remo pripraviti primerno število miz in sedežev. S katero pesmijo misli vsako društvo nastopiti, ni treba javiti, ker bo ta veselica imela vse drugo lice, nego je imajo veselice običajno.

Med veselico bo delovala šaljiva pošta. Istotako bodo srečni srečolovci med isto potevali dobitke.

Obračamo se do vseh gg. trgovcev, gostilničarjev, prodajalcev, rodoljubov in rodoljubkinj s prošnjo, da blagovole začeti s pošiljanjem darov za srečolov. Vsak najmanjši dar bo vsprejet s hvalečnostjo, ker je zrno do zrna — pogača. Robci, dežniki, igrače, buteljke, klobase, likerji, slaščice, posode, vrči, orodja — vse, vse bo dobro došlo.

Udeležbo je javiti podružničnemu predsedniku g. J. Valentiču, nadučitelju in deželnemu poslancu pri Sv. Antonu, pošta Dekani; darove pa je pošiljati oziroma vročevati podružničnemu blagajniku, g. J. Piciga, županu v Dekanih. Na delo vsi za narod naš in njega, cvet!

ZAHVALA.

Podpisani predsednik I. vseslovenskega narodno-radikalnega abiturijentskega sestanka v Trstu izreka tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo vsem tržaškim Slovincem, ki so storili vse, da so nam napravili bivanje v največjem slovenskem mestu tako zelo prijetno. Zahvaljuje se prijatelju radikalnega gibanja ljubljanskemu županu in drž. poslancu **Ivanu Hribarju** za njegovo pomoč kakor tudi voditelju tržaških Slovencev **d. ru Otokarju Rybáru** za njegovo naklonjenost. Zahvaljuje se tržaškemu narodnemu ženstvu za vsprejem in preskrbljenje stanovanj. — Zlasti gg. **Maši Gromovi, Karli Ponikvarjevi, dr. Rybárevi, Nachtigalovi, Peričevi, dr. Gregorinovi, Jugovi, Lavrenčičevi, Kerne-vovi, Vosalkovi** in drugim. — Srčna hvala bratskemu dijaštvu tržaškemu za sprejem in vodstvo zlasti tov. **Batisti** in „Balkancem“! Hvala bratskemu učitelstvu za simpatije! Hvala sl. „Slavjanski Citalnici“ za sobo! Hvala konečno tudi gospodu Kosiču za prijazno postrežbo! Hvala tudi naprednemu časopisju in vsem udeležencem!

Iz naroda za narod!
LJUBLJANA, 31. VIII. 1910.

Rude Trošt,
predsednik I. vseslovenskega nar.-rad.
abitur. sestanka v Trstu.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stol. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Ob selitvi iz Solikana v svoje novo službeno mesto velja vsem onim, od kojih bi mi bila dolžnost posloviti se, tem potom moj pozdrav. — M. Kuntib. učitelj. 1450

Mlada babica z deželo, katera je že eno leto prakticirala isto službo pri kakih starih babicah v Trstu kot pomagalka. Pismene ponudbe s pogoji pod „MLADA BABICA“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 1417

Slovinci! Odprlo se je v hiši št. 1096 pristno Dornberško vino, katero teče v potokih v ulici S. Cilino. 1451

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl v ulici S. Cilino št. 1096 razprodajo pristnega Dornberškega vina lastnega pridelka, katero je samo iz moje dobroznane kleti, pristen domači pridelek za katerega jamčim vsakomur. Stefan Kaučič, posestnik Brdo, Dornberg. 1452

Soba meblirana se odda v najem, ulica Tor S. Piero št. 6. 1453

Voditelj gostilne večje slovenske, italijanske in nekoliko nemškega jezika, se sprejme. Pogoji po dogovoru. Pismene ponudbe je poslati na naslov: Franc Falk Trst, ulica Giovanni Boccaccio št. 14. 1447

Proda se več krav, volov, telet — žganje — Emil Črne, Tomaj. 1448

Zgubila se je ena krava; kdor jo najde, naj naznaní gosp. Emilu Črne v Tomaju. 1449

PLES

na planem priredijo barkovljanski mladenci jutri dne 4. septembra 1910 za velikimi železniškimi mostovi.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je najfinjši in najzdravejši kavni pridelatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel
Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.
po 9. do 1. in od 3. do 6.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev
po zmernih cenah
Trst, ulica Belvedere št. 19 in
ulica del Bosco št. 14.

Josip Črnigoj
priporoča slav. občinstvo svojo
pekarno in sladničarno
Ulica Ferriera 37 vogal ul. Conti.

Zasebni dekliški licej

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik nemški, poleg tega francozko, angleško, italijansko in kurza za slovenščino. — Letna penzija 600 K; šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjstvo šolo 200 K, za ljudsko šolo 100 K. — S prihodnjim šolskim letom se otvorijo prvih pet licejalnih razredov.

Na zahtevo se dološljejo prospekti.

trgovski kurz, gospodinjstva ljudska šola šolskih sester v Trstu, Via Pasquale Besenghi številka 6.

Na zahtevo se dološljejo prospekti.

AGRO-MERKUR

Trst, ul. Stadion št. 4

Centrala v Ljubljani — dobavlja — Centrala v Ljubljani

kolonijalno in špecerijsko blago

umetna gnojila (tomasovo žlindro), superfosfat, kalijevo sol, kajnit, solitar itd. itd.

Kupuje in prodaja deželne pridelke
vina, semena, sir, maslo, kuhano in sirovo, olja itd.

Obračajte se na nas! Zahtevajte naši pravila!

„Gostilna de Rizzo“

ulica Commerciale 14

toči najboljšo istrsko in dalma-tinsko vino. Kuhinja slovenska.

Obed 22 novčičev.

Priporoča se IVAN JAKŠETIČ.

UGODNA PRILIKA.

V veliki fini botiljeriji in slaščičarni

vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar. Fabria)

Bogat izbor najboljih vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrsne slaščice

Cene zmjerne. — Postrežba tudi na dom.

Asti Spumante, Refošk. zagrebški Felinkovac in Sokol. Posebne vrste: Ruze po najzmernejših cenah.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

GOSTILNA

„Al Cigno“

Trst, ulica Giorgio Vasari 12
(na vogalu ulice Giuseppe Parini)

toči najboljši kraški teran, belo vipavsko in črno istrsko vino. — Vedno sveže Budjovsko pivo. — DOMAČA KUHINJA. — Cene zmjerne. Postrežba točna. — Za obilen obisk se priporoča

Anton Bolé.

UMETNI ZOBJE

Plembiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák | **V. Tuscher**

zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Mihael Pahor

BAZOVICA.

Trgovina jestvin

moke, otrobov, mila, syeč,

olja, kisa itd. Oljate barve in barve z vodo za zidove itd.

Ivan Godina

stavnbi klepar

TRST : ulica Scussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela : kakor n. pr. stavbna, pomorska in obrtna. : Poprave iz bandona, cinka, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. — Pročaja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin i. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

ODLIKOVANA

tržaška prodajaln. obuval

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn razlikih izberov najfinjših moških in ženskih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10 50

Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10 50

Enaki za dečke 1 K manj. — Vsskov. blago I. vrste

Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Odvet. pisarna

Dr. Gregorina in Dr. Slavika

išče

pisarniškega vajenca.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

SPREJEMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

Delo dobro in zaječeno.

Tel. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenko.

Kdor hoče dober zajutrek

naj se oglasi pri

Anton Ivančič-u, Trst

ulica della Stazione št. 13

kjer dobi gnjat, salami, sir in razne slanina kakor tudi raznovrstna vina in vedno sveže

Dreherjevo pivo.

Svetloba stotih sveč

s stroškom 1 1/2 stotinke na uro. Brez tekočine, brez dima, brez vsake mrežice. — Luč na benzin

„TITUS“ je najboljši, najbolj perfektni in najbolj ekonomični način razsvetljave. Cenik zastoji.

GASPARI & MICHELICH

ulica F. Venezian št. 16, Trst. TELEFON 24-19.

Zaloga tu- in inozem. vin, spirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhanc, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, penetnih de-
sertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin, Bordeaux
Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum,
konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec
alivovec in brinjovec. Izdelki I. vrste, došli iz de-
ličnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-
pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in
franke. — Razprodaja od pol litra naprej.

Umetni : fotografični

pri sv. Jako- bu - TRST. ateljè pri sv. Jako- bu - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritližje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, ka-
kor tudi razglede, pesnetke, notra-
njost lokaltov, porcelanaste plošče za
vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost : Povečanje

vsakateri fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov
sprejema naročbe in jih izvršuje na
domu, eventuelno tudi zunaj mesta.